

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๖

แก่นยาคือภาคปฏิบัติ

ก่อนจ้งหัน

พระเปลี่ยนหน้ามาใหม่เรื่อยๆ ให้อูให้ตี ศึกษาให้ตี วัดนี้ตั้งหน้าภวานาล้วนๆ นะ แม้จะมีงานทางช่วยโลกสงสาร เราก็ไม่ไปรบกวนพระ เพราะเราเห็นหลักสำคัญอยู่กับธรรม ที่พระปฏิบัติจะฟังได้ฟังถึง พวกกันตั้งใจจริงๆ นะ อย่ามาแฉลบนั้นแฉลบนี่ให้ผมเห็นไม่ได้ ผมพูดตรงๆ ถ้าจับได้ตรงไหนไล่เลยๆ ไม่ต้องวินิจฉัย เพราะดูด้วยตาตัวเอง สังเกตรู้ได้ ทุกอย่าง แม่นยาแล้วไล่เลย จำให้ตึนะ ธรรมะถึงคราวเด็ดต้องเด็ด เพราะกิเลสตัวนี้มันเด็ด ของมัน ชิมซาบของมันอยู่ในนั้นแหละ ธรรมะต้องตีเข้าไปตรงนั้นไม่จ้งไม่ทันกัน มีตั้งแต่ กิเลสโงมตีธรรม พูดอะไรบ้างมีเด็ดๆ เผ็ดๆ ร้อนๆ บ้าง แหมท่านดู กิเลสมันหวานคมมัน เป็นยังไง ขยาโลกอยู่ทุกวันนี้มีแต่กิเลสขยา ธรรมไม่เคยขยาโลกนะ แล้วจะว่าธรรมดูต่ำว่า กล่าวหรือเด็ดเผ็ดร้อนหยาบโลนไต่ยังงิ ตัวกิเลสรวมอยู่ในนั้นหมด ตัวหยาบตัวโลน ตัว ขอบยกขอบยอ ชั่วขนาดไหนก็ให้เขายอว่าตัวเป็นคนดี นี่คือกิเลสนะ

พระให้ตั้งใจปฏิบัตินะ ผ่านเข้าผ่านออกไม่มีเวล่ำเวลา จนกลายเป็นตลาดหลวงขึ้นมาแล้ว ทั้งภายในครัว ออกทางโน้นเข้าทางนี้ กลางค่างกลางคินจะมีตยั้งเห็นหลังไหลเข้ามา ถ้าเราไม่เจอแล้วก็ค่อยยังชั่วหน่อย ถ้าเจอเอาจริงๆ เรา วัดนี้มีขอบมีเขตมีภาคปฏิบัติอยู่ ไม่ใช่จะมารุ่มร่ามๆ ได้ง่ายๆ นะ เวลานี้มันรุ่มร่ามมากแล้ววัดป่าบ้านตาด เราก็ไม่เคยคาด เคยคิดว่าจะเป็นอย่างนี้ มันก็เป็นให้เห็นอยู่ ตาใครก็มีดูเอา เลอะๆ เทอะๆ มากนะเราจน จะทนไม่ไหวละ เพราะไม่เคยปฏิบัติมาอย่างนี้ อยู่แบบนี้ ไม่เคย มีแต่ความสงบบงเบียง ระมัดระวังอยู่ตลอดเวลา อย่างนั้นละกิเลสมันชิมมันซาบมันแทรกเข้าได้ทุกแห่ง สติปัญญา ซึ่งเป็นเรื่องของธรรมกำจัดกิเลสเหล่านี้ ต้องใช้ประจำตัวเลย ไปเร็วๆ ร้อนๆ ไม่ได้นะพระ เรา

เวลานี้พระเราเลอะเทอะมาก ที่ไหนก็เลอะเทอะแบบเดียวกันหมด นับตั้งแต่วัดป่า บ้านตาดออกไป เวลานี้กำลังสอนพระเลอะเทอะนั่นเอง ถ้าตีไม่ต้องสอนกัน จำให้ตีทุกคน นะ มันเลอะทุกวันๆ ถ้าศาสนาเลอะ โลกไม่มีที่เกาะที่ยึดไม่มีที่อาศัย จมลงทะเลด้วยกัน ทั้งนั้นนะ แล้วพระพาประชาชนญาติโยมจมลงทะเลมื่ออย่างหรือ พระพุทธเจ้าสาวกตั้งขึ้นๆ ทั้งนั้น แล้วพระลูกศิษย์ตถาคตทำไมถึงลง ดิ่งตัวเองลง ดิ่งประชาชนลง มันดูไม่ได้นะ ให้

จำคำนี้ให้ดี เวลานี้กำลังเลอะเทอะ ศาสนากับบ้านเลยเป็นพื้นเป็นไฟเผากันไปในตัวนั้น
แหละ ให้พร

หลังจ้งหัน

หัวหินนี้เราก็เคยไปเทศน์แล้ว เทศน์ทุกแห่งทุกหน หัวหินนี้ตั้งแต่ปี ๒๕๐๕ ท่านเจ้า
คุณอุปัชฌาย์เราป่วย ไปรักษาที่โรงพยาบาลศิริราช เราก็ต้องติดตามไปดูตลอด พอเหน็ด
เหนื่อยมาก ๆ ก็ลาท่านออกไปพักที่หัวหิน เรียกว่าวัดเขาต้นเกด แต่ก่อนไม่มีคน จากตีน
เขานั้นมาจากวัดนั้นมาแล้วไม่มีบ้านผู้บ้านคน เดียวนี้แน่นไปหมดเลย หัวหิน ไปพักอยู่นั้น
นานเหมือนกันนะที่หัวหิน มารักษาท่านเจ้าคุณอุปัชฌาย์ เหนื่อยมาก เลยลาท่านออกไปนูน
ใช้ปี ๒๕๐๕ ท่านก็เสียปีนั้น ปี ๒๕๐๖ ก็เผาศพท่าน พักอยู่ที่เขาต้นเกด แถวนั้นมีวัดมาก
เรียกว่าชุมชนมรดกเลยเชียว เราไปคราวนี้ก็ไปพักที่วัดเขาต้นเกดเหมือนกัน ไปเทศน์ที่นั่น

เรากำลังเร่งทองให้ได้ตามจุดนั้น คราวนี้ยิ่งเด็ดเลยเทียว ๑,๐๓๐ กิโล นี่เด็ดขาด
เลย ทองเกี่ยวกับเรื่องงานกฐินของคนทั้งชาติรวมกัน ต้องให้ได้ทองคำมาก สมเกียรติของ
กฐิน ซึ่งเป็นสมบัติของคนทั้งชาติ เพราะฉะนั้นจึงให้ได้ทองคำน้ำหนัก ๑,๐๐๐ กับ ๓๐
กิโล คราวที่แล้ว ๑,๐๒๕ กิโล ถ้าได้ลดกว่านั้นเสีย จึงต้องเอาให้ได้สูงขึ้นไป ประจวบก็ไป
เทศน์ได้สองครั้ง ไม่ไกลนัก เทศน์ที่ประจวบแล้วกลับมาไม่ค้างคืน ค้างคืนก็มีที่วัดหนอง
บัวที่เราสร้างกำแพงให้ด้านหน้าวัด ถนนผ่านไปมา ไปดูแล้วดูไม่ได้ ดูสถานที่ท่านอยู่ท่าน
ชอบความสงบ แต่สถานที่อยู่มันติดกับถนน เราไปพักค้างที่นั่น ไปเทียวดู เป็นสถานที่ท่าน
ชอบความสงบ มีทางจงกรม เดินจงกรม ที่นี้ทางรถมันอยู่อย่างนี้ ๆ เพราะสายใต้มันยาวรถ
มาก ไม่มีกลางค้ำกลางคืนกลางวัน แล้วจะหาความสงบได้ยังไง เรื่องรถนี้กวนมากเทียว
เรื่องอื่นเราอยากจะว่าไม่มี มีแต่รถ

เราไปรู้สึกว่าจะสะดุดตาสะดุดใจ กลับไปถึงตอนค่ำ กลางคืนได้ฟังชัดเจนละที่นี้ ก็
นอนอยู่นั้นนี้ เสียงมันผ่านไปผ่านมา ๆ เราอยู่ในกุฏิก็ไม่สงบทางเสียง ถ้าออกมาข้างนอก
ทางตาก็เห็น กลางคืนไฟอยู่นี้ พาบพิบ ๆ โห ยังไงกันนี้ เราก็สงสารพระที่ท่านมุ่งธรรมมุ่ง
ธรรม ตั้งใจปฏิบัติ ท่านมีทางจงกรม เราไปท่านก็จัดทางจงกรมให้เรียบร้อยเลย พอตื่นเช้า
ออกแต่เช้าละที่นี้ ออกไปเทียวดูวัดดังที่เคยไปแหละ เวลาคนเจียบ ๆ แล้วเรามักจะไปตอน
เจียบ ๆ ไปดูวัดดูวา เพราะสถานใดที่เราไม่เคยไป เราไปอย่างนั้นอยู่เสมอ ไปเทียวดูวัดดูวา
เฉพาะวัดกรรมฐานนี้ดูละเอียดล่อออกมา ไปดูวัดนั้นตอนไปถึงจนกระทั่งเข้ามา พอสว่างก็
ออกเทียวดู แล้วรถมันก็มีของมันอยู่ขึ้น เลยให้พระไปนิมนต์สมภารมา ยืนคุยกันกลางวัด
เลยแหละ เราไปดูทั่วถึงหมดเรียบร้อยแล้ว เข้าไปคุยกันกลางวัดเลย พูดถึงเรื่องกำแพงวัด

บอกกับท่านโดยตรงเลย ท่านมีความมุ่งหมายจะสร้างรั้วเครื่องปิดบังทางด้านถนนนี้อยู่หรือไม่ เราถาม ท่านบอกท่านมีความมุ่งหวังอยู่แล้วแต่มันไม่มีอะไร

นี่ผมถามถามเพื่อจะให้ว่างั้นเลย ก็บอกเลยตั้งแต่จรดนู่นมาถึงจรดนั่นเลยผมให้ทั้งหมด เพราะทางแถวนี้ ๆ เป็นทางถนน ปิดให้ได้หมดเลย แล้วกำแพงจะเอาสูงขนาดไหนให้ท่านซึ่งอยู่สถานที่นี้ชำนาญในการผ่านไปมาของรถของเรา ให้ท่านกำหนดเอง ท่านจะเอาสูงขนาดไหนบอกเลยเชียะ ทำเป็นคอนกรีตเลยนะ ให้ตั้งแต่นู่น ท่านก็เข้าใจแล้ว เพราะมันมีกำแพงหรือมีรั้วมาถึงนั่นแล้ว นั่นละทำต่อจากนี้ไปออกถึงนู่นเลย กันได้หมดเลย ยาวขนาดไหนก็ตามผมให้ทั้งหมด บอก ตกลงกันเรียบร้อย ตัดสินกันในเดี๋ยวนั้นละ ยืนอยู่กลางวัดคุยกันแล้ว บอกว่าการเงินไม่ขัดข้อง ขอบัญชีสมุดฝากทางนี้ไว้ก็แล้วกัน ทางนู่นจะโอนมา เราบอก

ท่านก็ทำเรียบร้อย บอกว่าทำให้ดี ท่านก็กลัวว่าจะสิ้นจะเปลืองยิ่งกว่าความดี ความแน่นหนามั่นคงของวัด สมบัตินี้เพื่อส่วนใหญ่ของเงิน ส่วนใหญ่ของเงินที่เงินจะต้องซื้อมันใหญ่กว่าเงินใช้ไหมละ เอาอันนี้ละเป็นเกณฑ์ ส่วนที่หน้าประตูนี้ให้ทำให้แน่นหนามั่นคง ถ้าควรจะสูงกว่าปกติได้ก็ให้สูง เพราะทางรถมาตรงหน้าวัดเลย ถ้าเวลากำแพงเราสูงเสียงมากระทบไม้ชั้นมันไม่มารบกวนวัด ท่านก็ทำอย่างนั้นจริง ๆ เวลาไปเทศน์ครั้งที่สองเราไปเดินเลยเชียะ ออกจากรถเดินดูรอบหมดเลย เอ้อเอาละพอใจ ก็บอกท่าน นี่จะไปไหนก็จะเป็นอย่างนั้น คือเราไปเพื่อประโยชน์แก่โลก เราไม่ได้มีไถลมีไถล สมควรอะไรที่เราจะช่วยเหลือได้ไถลเราก็ช่วย ไถลเป็นอีกอันหนึ่ง สมมุติว่าบ้านเราช่วยเต็มเหนี่ยว เราจึงได้ไปเห็นหนองบัว ไปเทศน์สองครั้ง เทศน์หนองบัว ประจบไปได้แค่นั้น ไปกลับวัดนะ นอกจากนั้นก็ไปไม่ได้เลย

เวลานี้ศาสนาเรากำลังทรุดมากจากพระจากเณรของเรา จากประชาชน พระเณรผู้เป็นหัวหน้าเข้มแข็ง ประชาชนก็มีความเข้มแข็งขึ้น เพราะลูกศิษย์ก็บอจารย์ว่าไง อาจารย์ก็เป็นพระสอนลูกศิษย์ ไม่ดีตรงไหนก็สอน ก็ต้องฟังกันด้วยความเคารพนับถือ เชื่อฟัง ทำตาม ไม่มากก็ได้ ถ้าไม่เคารพนับถือ ไม่เชื่อฟังไม่ทำตาม แนะ ที่นี้พระเมื่อทำตัวโกโรโกโส ตัวเองก็เชื่อตัวเองไม่ได้ เลอะเทอะตลอด แล้วจะเอาอะไรไปสอนใครให้เขาเชื่อ เขาไม่เชื่อพูดได้ยันเลย นี่ละเวลานี้ศาสนาในเมืองไทยเรากำลังเลอะที่เดียว พูดตรง ๆ อย่างนี้ละเราเอาธรรมออกมาพูด สายตาของธรรม ธรรมตรวจดูหมด เราเรียนธรรม ดูธรรม แล้วดูเรื่องเกี่ยวข้องกับธรรมเข้ากันได้มากน้อยเพียงไร เมืองไทยเราเป็นเมืองพุทธมันเลอะเทอะไปมากเมืองพุทธ ตั้งแต่พระแต่เณรลงมา ไม่ว่าผู้ใหญ่ผู้น้อยเป็นแบบเดียวกันเวลานี้นะ จนดู

ใครก็จะดูไม่ได้ละ ดูด้วยธรรมด้วยวินัยซิ อย่าไปดูด้วยยศถาบรรดาศักดิ์สูงต่ำอะไร ให้เอาหลักธรรมหลักวินัย คือศาสนาดวงค์เอกออกกางดู อะไรขัดต่อธรรมต่อวินัย นั้นแลคือข้าศึกของธรรม

เมื่อพระเณรเราปฏิบัติขัดข้องต่อธรรมวินัย จะเอาอะไรมาเป็นมงคล มันก็มีแต่ข้าศึกทั่วบ้านทั่วเมือง ทั่วพระทั่วเณร จากนั้นก็กระจายไปทั่วประชาชนนะซิ เป็นอื่นไปไม่ได้ ประชาชนกับพระอยู่ใกล้ชิดติดกัน ถ้าพระตั้งใจปฏิบัติเป็นศีลเป็นธรรมจริง ๆ ทุกสิ่งทุกอย่างจะดีขึ้นมากกว่านี้ กว่าตามที่พูดนี้นะ นี่มันเลอะเทอะไปหมด พระก็เหมือนกันเลอะเทอะมากเวลานี้ ตำนานหิมตเราไม่ได้เว้นใคร หลวงตาบัวก็ว่ามา เราเอาศาสนาดวงค์เอกเป็นประธาน เป็นสักขีพยาน ผิดถูกตรงไหนเอ้าว่ามา นี่ความผิดถูกอะไรเราก็เอาธรรมของพระพุทธเจ้าไปสอนคน ทำไมจะพูดไม่ได้ ธรรมเป็นเครื่องสอนโลกทำไมจะพูดไม่ได้ ผิดถูก ดี ชั่ว ทั้งเขาทั้งเรามันผิดด้วยกัน มันก็ต้องพูดด้วยกัน ตำนานด้วยกันเพื่อให้แก้ไขดัดแปลงนั่นเอง

เวลานี้เลอะเทอะมากนะ เพราะฉะนั้นกองทุกข์มันถึงมากมาย ถ้าภายในใจไม่ดีอะไรจะดีขึ้นขนาดไหนมันก็ดีเพื่อความรุ่มร้อน ไม่ได้ดีเพื่อความร่มเย็นนะ ถ้าธรรมเข้าไปตรงไหนมีมากมีน้อยสงบเย็นไป ถ้าธรรมไม่มีใครจะเอาตนว่าเป็นเศรษฐีก็ว่าแต่ลมปากหาความสุขไม่ได้ เพราะความติดความดันเป็นอยู่ทั้งภายนอกภายใน ติดติดกันอยู่ตลอดเวลาจะหาความสุขมาจากไหน ธรรมดันดันเพื่อผลประโยชน์จริง ๆ โลกดันด้วยอำนาจของกิเลสเพื่อฟืนเพื่อไฟ ต่างกันตรงนี้นะ ถ้าธรรมดันดันตรงไหนกิเลสหมอบลง ๆ ถ้ากิเลสดันแล้วก็ธรรมหมอบลง เราก็หมอบลง หอบตั้งแต่กองทุกข์มากอดทั้งคืน ทั้งวัน ทั้งหลับ ทั้งตื่น นั้นแหละ นี่ละถ้ากิเลสพาดัน

ถ้าธรรมพาดันไม่เป็น ดันไปตรงไหนมีแต่จะฆ่าสิ่งที่เป็นฟืนเป็นไฟ ดับกันไปเรื่อย ๆ ดันรุนแรงเท่าไรยังขัดกันใหญ่ กิเลสยิ่งหมอบลง ๆ นี่ถ้ามีธรรมไปตรงไหนเห็นชัดในหัวใจของผู้ปฏิบัติ ตัวเองก็ชุ่มเย็น ไปที่ไหนไม่ได้ตำหนิตน อยู่ในวิสัยของเราที่จะรักษาได้ เช่น พระวินัยทุกข้อไปเลย นั้น ไม่ข้ามเกิน ส่วนธรรมสุตวิสัยมีส่วนหยาบ ส่วนกลาง ส่วนละเอียด ยอมรับกราบไหว้และจะพยายามปฏิบัติตามนั้นเรื่อยไป อันนี้เป็นธรรม เป็นความละเอียดมาก บินไปตามกำลังของตนเรื่อย ๆ ด้วยเจตนาอันเป็นธรรมเหมือนกัน มันก็ก้าวได้

ถ้าเจตนาไม่เป็นธรรมไม่ว่าวินัยแหกไปด้วยกัน เพราะไม่มีหิริโอตตปปะ คนไม่มีหิริโอตตปปะคนหน้าด่าน พระหน้าด่าน ไปที่ไหนเห็นตั้งแต่พระหน้าด่านทุกวันนี้ มองดู

หน้าเขาก็ด้าน มองดูหน้าเราก็ด้าน มองดูวัดเขาก็ด้าน วัดเราก็ด้าน มองดูพระเณรทั้งวัด วัดเขาก็ด้านวัดเราก็ด้าน หาความชุ่มเย็นที่ไหน เอามาพิจารณาสิ หลักความสงบร่มเย็น ศาสดาประกาศไว้แล้ว เฉพาะพระเราบวชมาในศาสนาที่มีหน้าที่จะปฏิบัติตามหลักธรรม หลักวินัยอย่างเดียว ทำไมจะปฏิบัติไม่ได้ถ้าไม่ตั้งใจบวชมาทำลายพระพุทธเจ้า ทำลายศาสนา ทำลายชาติบ้านเมือง ทำไมจะทำไม่ได้ ต้องได้

ธรรมนี้พระพุทธเจ้าสอนโลกมามากต่อมาก นานแสนนานแล้ว เป็นประเภทมนุษย์ เทวบุตรเทวดา อย่างพวกเรานี้เหมือนกันหมด สอนได้หมด แล้วทำไมเราเป็นเมืองพุทธ พระเณรเต็มวัดเต็มวา ทำไมจะสอนไม่ได้ คำสอนเคยสอนได้มาแล้ว ทำไมสอนไม่ได้ เราไปตกนรกหมกไหม้เป็นเปรตเป็นผีในภาพของพระของเณรอยู่ที่ไหน จึงไม่ปรากฏเป็นเรื่องพระเรื่องเณรสมบูรณ์แบบตามหลักธรรมวินัยขึ้นมา ถ้าไม่เอาเทวทัตเข้าไปเหยียบย่ำ ทำลายธรรมวินัย ซึ่งเป็นการเหยียบย่ำทำลายพระพุทธเจ้าไปในตัวแล้วเท่านั้น ไม่มีอย่างอื่น ดูแล้วมันสลดสังเวชนะจนจะดูไม่ได้เวลานี้ ไปที่ไหนมองดูหน้ากันก็จะดูไม่ทั่วถึง มันเป็นเปรตเป็นผีไปหมด แล้วจะหาความสงบร่มเย็นมาจากไหน

เพราะฉะนั้นเรื่องนำหน้าก็คือพระเรา พระต้องเป็นผู้ปฏิบัติตนมีศีลมีธรรม มีหิริโอตตปปะละอายต่อบาปต่อกรรม ตามหลักธรรมหลักวินัยของพระพุทธเจ้า แล้วจะเป็นพระที่ดีงาม ตำหนิตนก็ไม่ได้เมื่อตนมีหิริโอตตปปะระมัดระวังตลอด หาที่ตำหนิอะไรไม่ได้เลย ส่วนด้านธรรมก็พยายามตะเกียกตะกายทำใจให้สงบบ้างซิ เรียนจำมาตั้งแต่คำพูดเฉยๆ นกขุนทองมันก็พูดได้ เรียนไม่ปฏิบัติใครเรียนก็เรียนได้ แบบแปลนแผนผังมีเต็มห้องเต็มหับ ไม่หยิบมากางทำบ้านทำเรือนมันก็ไม่เป็นตึกรามบ้านช่องให้ มันก็เป็นแปลนอยู่เต็มห้องนั่นแหละ

อันนี้คัมภีร์พระไตรปิฎกว่าไง มีแต่แปลนธรรมวินัยที่เขียนแล้วซึ่งเป็นแปลนแห่งมรรค ผล นิพพาน บอกไว้หมดทุกอย่าง แต่มันไม่เอาออกมาปฏิบัติซิ เรียนมาแล้วก็มาโอ้อ่าฟูฟ่า เรียนได้ชั้นนั้นชั้นนี้ แล้วก็มาอวดลมปากกัน ก็คือกิเลสนั่นแหละ มาออกหน้าร้านธรรมเรียนแล้วจับเข้าไว้ในลิ้นชักหมด ให้กิเลสออกมาหน้าร้านโอ้อ่าฟูฟ่า ว่าตัวได้เรียนสูง ชั้นนั้นชั้นนี้ ได้แต่ลมปากมาเฉย ๆ มันมีความมุ่งหมายอะไรปาก พระพุทธเจ้าไม่ได้สอนให้เรียนจำมาเท่านั้น สอนทั้งปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ สามพระองค์นี้รวมกันแล้วเป็นศาสนาที่สมบูรณ์แบบ

คือออกมาปฏิบัติเหมือนเอาแปลนบ้านออกมากางปลุกบ้านปลุกเรือน เราเรียนเรื่องศีล เรื่องสมาธิ เรื่องปัญญา เรื่องอรรถเรื่องธรรมข้อใด เรานำอันนั้นมาปฏิบัติให้เป็น

อรรถเป็นธรรม ให้เป็นศีล เป็นสมาธิ ปัญญาขึ้นมา เป็นวิชาวิมุตติขึ้นมา มันก็เท่ากับเขา
ปลูกบ้านปลูกเรือนได้เต็มสัดเต็มส่วนนั่นเอง อันนี้เรียนเฉย ๆ ไม่ปฏิบัติ แปลนเต็มห้อง
ไม่ปลูกบ้านปลูกเรือนก็ไม่เกิดประโยชน์อะไร หนังสือพระไตรปิฎก ก็ออกจากองค์ศาสนา
แท้ มันทำไมหาพวกถนอขึ้นมาเป็นขี้ไปด้วยกันหมด เรียนก็มีแต่จำได้แต่ปาก ไม่ได้สนใจ
ปฏิบัติ

เลวร้ายที่สุดคือพวกเรียนมาก ๆ นั้นแหละ ทิฐิมานะของกิเลสมันเข้าไปเหยียบธรรม
อยู่ในนั้น เลยสำคัญตนว่าเรียนได้ชั้นนั้นชั้นนี้ เอานั่นมาเป็นมรรคเป็นผล ไม่ได้เอาความ
ประพฤติปฏิบัติดีงามตามหลักธรรมหลักวินัยมาปฏิบัติ ซึ่งเป็นภาคปฏิบัติ จากนั้นก็เป็น
ปฏิเวธขึ้นมาคือความรู้แจ้งในผลของตนที่ปฏิบัติมานานน้อยเป็นลำดับ ตั้งแต่ศีลก็รู้แจ้งว่า
เราศีลบริสุทธิ์ สมาธิจิตใจเราสงบ นี้รู้แจ้งไปโดยลำดับ สงบขั้นใดรู้ประจักษ์ นี้เป็นปฏิเวธ
ปฏิเวธไปโดยลำดับ จนกระทั่งถึงวิมุตติพระนิพพาน ปฏิเวธโดยสมบูรณ์

นี่ละเปลี่ยนของพระพุทธเจ้าสอนไว้เพื่อธรรมเหล่านี้โดยสมบูรณ์ แต่ผู้ปฏิบัติมัน
ไม่ได้สนใจปฏิบัติ ดีไม่ดีพูดเรื่องอรรถเรื่องธรรมสำหรับผู้ปฏิบัติแล้วพูดไม่ได้ กิเลสมัน
หัวเราะ ดีไม่ดีพระเณรเราหัวโล้น ๆ ตัวแก่ ตัวทิฐิมานะ โอ้อ่าฟูฟ่าด้วยลมปาก ในความจด
ความจำของตน แล้วก็ไปเหยียบย่ำมรรคผลนิพพาน ผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบก็
กระทบกระเทือน บอบข้ำ เป็นอย่างงั้นละ เพราะพวกนี้มันหนาแน่น ความสกปรกมันไม่ได้
อายใครมันโปะไปได้หมด แต่ความสะอาดนี้ระวังจะเปดเปื้อน ส่วนความสกปรกเช่นมูตร
เช่นคูดินป่าไปไหนมันเหม็นคลุ้งไปหมด มันไม่ได้อายตัวเอง คนหยาบโลนเป็นพวกส้วม
พวกถนอ พวกมูตรพวกคูดิน มันก็ไม่อายใครเหมือนกัน มันทำได้ทุกอย่างอย่างนี้แหละ

คนดีเลยอยู่ยากลำบากนะทุกวันนี้ พระดีอยู่ยาก พระเลวนี้เหยียบย่ำทำลายกันไป
ในตัวนั้นแหละ ไม่ได้มีเจตนาจะเหยียบใครก็ตาม เหยียบเจ้าของแล้วก็เปดเปื้อนเหมือนกันมัน
ก็กระทบกันหมด เวลานี้เลวที่สุดแล้ว ใครจะปฏิบัติตั้งเนื้อตั้งตัวก็ให้ปฏิบัติ ธรรมคัมภีร์
มีอยู่ เรียนมาทำไม แยกมาทำไมคัมภีร์นั้น เอามาปฏิบัติแก่ตัวเองให้ได้เป็นผลเป็น
ประโยชน์แก่ตัวเองและส่วนรวม ตามคำสอนของพระพุทธเจ้านั้นจะถูกต้องดีงามไปโดย
ลำดับนะ นี่มันเลอะเทอะ ไปที่ไหนมองดูแล้ว โอ๊ย จนจะดูไม่ได้นะ เราไม่ได้ดูถูกเหยียด
หยาม เอาธรรมวินัยคือองค์ศาสดากางออกมา พูดตามนี้ ปฏิบัติตามนี้

เราก็พยายามปฏิบัติตามนี้อยู่แล้ว ทำไมจะพูดไม่ได้ ปฏิบัติก็ปฏิบัติได้ ท่านสอนก็
สอนมาแล้วนี่ ปฏิบัติได้ ผิด ถูก ชั่ว ดี มันก็พูดกันได้ซิคนเรา ถ้าไม่ใช่สัตว์จนไม่ฟังเสียง
อรรถเสียงธรรมเสียเท่านั้น ช่วยไม่ได้ถ้าอย่างงั้น ถ้ายังเป็นมนุษย์ ยังเป็นพระเป็นเณรฟัง

เสียงอรรถเสียงธรรมได้อยู่ ควรจะแก้ไขตัดแปลงตนเองให้ถูกทางตามเพศของตน ๆ เพศฆราวาส เพศพระ เป็นเพศต่างกัน การประพฤติปฏิบัติหน้าที่การงานจึงต่างกัน ตลอดถึงจิตใจ พลิกแปลงเปลี่ยนแปลงเข้าอรรถเข้าธรรม นี้ก็ต่างกัน

ผู้ตั้งใจปฏิบัติอรรถธรรมที่บวชมาแล้ว ตั้งหน้าตั้งตาต่ออรรถต่อธรรม กิริยาอาการทุกอย่างเป็นอรรถเป็นธรรมไปหมด นั้น ถ้าเป็นโลกกิเลสเหยียบทันทีแหลกไปหมด โอ๊ย มันจะดูไม่ได้นะ ทุเรศจริงๆ นับวันเลวร้ายลงทุกวันๆ ไม่มีใครพูดเพราะมันต้านด้วยกัน ดื้อด้วยกัน ไม่มีใครพูด ไม่มีใครเตือนได้ ตั้งมาก็คณะก็ตาม ตั้งเจ้าอาวาส เจ้าคณะตำบล เจ้าคณะอำเภอ จังหวัด พาดจนเจ้าคณะภาค ตั้งแต่ลมปาก สอนกันไม่ได้เพราะตัวเองไม่ปฏิบัติตาม การตั้งไว้ตั้งไว้เพื่อเป็นข้อบังคับกฎเกณฑ์นอกจากหลักธรรมวินัยมา เราต้องเอามาใกล้ชิดติดพันกันอีกระหว่างหมู่คณะด้วยกัน น้ำมันก็ตั้งไว้โก้ๆ อย่างนั้นละ หรือตั้งไว้กินเงินเดือนเราก็ไม่ทราบได้

พระก็ให้มีเงินเดือนกิน แล้ววิ่งใส่เงินใส่ทอง แทนที่จะวิ่งใส่อรรถใส่ธรรม จากหลักธรรมหลักวินัยที่สอนไว้เรียบร้อยแล้ว แทนที่จะวิ่งเข้าสู่อรรถสู่ธรรม เรียกว่าบวชมาเพื่ออรรถเพื่อธรรม เพื่อมรรคเพื่อผลนิพพาน มันกลับบวชมาเพื่อยศเพื่อลาภ เพื่อความสรรเสริญเยินยอ เพื่อลาภเพื่อผล เรียกว่าเพื่อโลกไปเสีย เพื่อความสกปรกไปเสีย บวชมาเพื่อจะหาธรรมเป็นความสะอาดซีกฟอกจิตใจกายวาจาของตน กลับบวชมาแล้วเอามูตรเอาคูดสิ่งของไม่ดีงามทั้งหลาย คว่ำเข้ามาโปะตัวเองสกปรกทั้งตัวจนดูไม่ได้ เวลานี้เป็นอย่างนั้นนะ มันไม่ได้หาธรรม มันหาแต่ความสกปรกเต็มเนื้อเต็มตัว สำหรับพระเถรเรานี้ตั้งใจมาบวชแล้ว แทนที่จะเป็นไปตามนั้น กลับตาลปัตรเป็นอย่างที่ว่านี่นะ หาแต่ความสกปรก ตั้งมาแล้วก็พูดกันไม่ได้ สอนกันไม่ได้ แล้วก็เอาเรื่องมายุ่งส่วนใหญ่ ผู้ปฏิบัติดีรำคาญจะตายไป แล้วเรื่องนั้นมายุ่งเรื่องนี่มายุ่ง อยู่ร่วมกันก็ต้องกระเทือนกัน ผู้ดีผู้ชั่วมันคละเคล้ากัน ก็กลายเป็นความสกปรกไปตามๆ กันแหละ

พวกเราให้ตั้งใจปฏิบัตินะ เราอย่าหวังเอาความโลเลโลกเลกนี้มาเป็นความสุข ความเจริญ มรรค ผล นิพพาน อย่าหวัง สักก็กัปกัลป์ก็แบบนี้แหละ ถ้าเป็นเรื่องของกิเลสสกปรกตลอดไป ความทุกข์กับความสกปรกไปด้วยกันตลอดไปเหมือนกัน เลอะเทอะไปหมดเวลานี้ เครื่องที่จะทำให้เลอะเทอะนี้มัน แหม มันไหลเข้ามามองดูไม่ทันนะ พระเถรเรานี้แหละ ส่วนโลกไม่มีประมาณเราไม่ว่า ส่วนพระเรานี้มีหลักธรรมหลักวินัย เครื่องกลั่นเครื่องกรอง แต่มันกวนเอามา มันไม่ได้กลั่นได้กรอง กวนเอามาเลย เวลานี้ก็ดูเอาซิ เริ่มมาตั้งแต่หนังสือพิมพ์ หนังสือพิมพ์กับพระเรานี้มันเข้ากันได้ยังไง หนังสือพิมพ์เป็น

เรื่องของโลกเขา เป็นเรื่องข่าวเรื่องคราวเรื่องยุ่งเหยิงวุ่นวาย เรื่องโลกล้วนๆ พระบวชมาแล้วพระพุทธเจ้าไล่เข้าไปในป่าในเขา นี่ศาสนาสอนอย่างนี้ แล้ววิฑู มันเรื่องเดียวกัน จากนั้นก็เทวทัต โทรทัตศน์ หนักเข้าไปๆ เรื่อยๆ ทีเดียว มีแต่ข้าศึกของพระเจ้าผู้ตั้งใจปฏิบัติธรรมให้ได้รับความกระทบกระเทือนทั้งนั้น

จากนั้นไปมหากษัตริย์ชั้นสุดยอด ตัดสินอย่างคอขาดบาดตายก็คือโทรศัพท์มือถือ นี่เป็นถ้าว่าศาลก็เรียกว่า ศาลฎีกาไปแล้ว ไม่มีที่จะอุทธรณ์ถึงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ศาลนี้ไม่มีอุทธรณ์ ศาลโทรศัพท์มือถือนี้ จับจ้อเข้าไปนี่โทรศัพท์ถึงกันได้ทันทีๆ ไม่ว่าจะที่ไหนๆ นี่ละคอขาด นัดกันซี พระกับผู้หญิงนัดกันที่ไหนก็ได้ เมื่อพอใจกันแล้วนัดกันที่ไหนก็ได้ คอขาดได้ด้วยกันทั้งนั้นแหละ นี่จึงเรียกว่ามหากษัตริย์สุดยอดคืออันนี้เอง ในวัดนี้ใครจะมีไม่ได้ เรานุโลมให้เฉพาะที่มาไว้สำหรับส่วนรวม ให้ผู้อยู่ในกิจการส่วนรวมยึดไว้โทรศัพท์อันนี้ เพื่อทำประโยชน์ส่วนรวมโดยเฉพาะ ใครจะมายุ่งไม่ได้เป็นอันขาดในวัดนี้ เราเห็นพระองค์ใดที่มีโทรศัพท์มือถือนี้ เราไล่ออกจากวัดทันที ให้ทราบทั่วกันพระณเรเรา จะไม่มีคำว่ารอเลย

เพราะใครก็รู้อยู่แล้วว่าเป็นข้าศึกขนาดไหน เรียนธรรมวินัยมาด้วยกันก็รู้ด้วยกัน อะไรเป็นภัยไม่เป็นภัย เราที่อนุโลมนี้ก็ถือว่า โทรศัพท์มือถือนี้เวลานี้กำลังยุ่งเหยิงเกี่ยวข้องกับบ้านกับเมือง ชาติศาสนา มารวมอยู่ในจุดวัดป่า ซึ่งเป็นศูนย์รวมที่จะรับข่าวรับคราวเรื่องราวอะไรมา ได้แก้ไขตัดแปลงด้วยการเอาโทรศัพท์เป็นสื่อกัน ให้มีแต่องค์เดียวเท่านั้นเป็นจุดศูนย์กลาง ใครจะเอาไปใช้เป็นเรื่องส่วนตัวไม่ได้ มีมาที่ใดในวัดนี้จะไม่ได้อุทธรณ์ เราบอตรงๆ นะ ถ้าลงมีมาแล้วเราไล่หนีทันทีเลย เพราะเรื่องนี้เป็นเรื่องคอขาดบาดตายจะอนุโลมกันไม่ได้ ต้องไล่หนีทันที ให้ทราบทั่วกันวัดเรา อย่าว่าเราไม่ประกาศนะ แล้วธรรมวินัยประกาศไว้แล้วด้วย นี่เรามาพูดทีหลังแย็บๆ อยู่ที่นี่ หลักธรรมวินัยท่านมีอยู่แล้ว

เรื่องอะไรเป็นภัย เรียนมาทุกคนมันก็รู้แ่งหนักแ่งเบา มีในธรรมในวินัยหรือไม่มี เรื่องที่ท่านแสดงไว้ในเรื่องหลักธรรมหลักวินัย อะไรควรแก่ธรรมวินัย อะไรไม่ควรแก่ธรรมวินัย ท่านบอกไว้หมดในเรื่องเหล่านี้ อะไรควรอะไรไม่ควร อันนี้ควรหรือไม่ควรมันก็รู้กันทันที จำเป็นอะไร ก็พระวาจาท่านแสดงออกแล้วให้พิจารณา อะไรที่ควร ถ้าเราตถาคตไม่ได้บัญญัติเอาไว้ อะไรที่เข้าไปในสิ่งที่ควรไม่ได้มีพระบัญญัติ ก็ให้เข้าไปในสิ่งที่ควร เช่น น้ำอ้อย นี่ทรงบัญญัติไว้แล้ว น้ำตาล ไม่ได้บัญญัติไว้ เป็นของคู่ควรกันก็ให้เข้าอนุโลมด้วยกัน สุรา ได้บัญญัติไว้แล้วในพระวินัย พวกฝิ่น พวกกัญชา ยาบ้า นี่ไม่ได้บัญญัติ แต่

เป็นสิ่งที่คู่ควรกันกับสิ่งเสียหายนี้ให้ปัดออกให้หมด แน่ะ มันก็มีอยู่แล้วในธรรมในวินัยจะ
ให้ว่าอะไรอีก ท่านสอนไว้แล้วนี่ ทำไมเราจะไม่รู้ โอ้อวดเก่งกล้าสามารถว่าศาสดามาที่
ไหน ว่าพระพุทธเจ้าไม่บัญญัติไว้

เทวทัตมันยังบัญญัติได้ ทำไมพระพุทธเจ้าไม่บัญญัติ สอนไว้แยกส่วนแบ่งส่วนจะ
ผิดไปที่ไหน อะไรควรไม่ควรก็มีอยู่แล้วในธรรมในวินัย เราจะเอาอันนี้มาโอ้อวดไม่ได้นะ
เรื่องเทวทัตมันต้องอวดดีเสมอ สู้ครูดลอด ไม่ยอมรับศาสดาแหละเทวทัต คนหน้าด้าน
พระหน้าด้าน ก็ไม่ยอมฟังเสียงธรรมเสียงวินัย ฟังเสียงศาสดาแหละ มันจะดีไปแบบนั้น
ตลอดไปเลย มันเลวเข้าทุกวัน กิเลสต้องมีเล่ห์เหลี่ยมร้อยพันพันคม ไม่มีอะไรเกินกิเลส
ตัวเก่งตัวทำลายศาสนา ทำลายเราทุกคนนั้นแหละ พวกกันจำเอานะ

อู๊ย เลวมากเวลานี้ ศาสนาเลว สิ่งที่มีนโหลเข้ามานี่มองไม่เห็นนะ มองไม่เห็นเลย
แล้วก็คว้ามับๆ พวกลิง คว้ามับๆ เร็วยิ่งกว่าลิง เลยศาสนาก็จมไป ก็คือเรานั้นแหละเป็น
ผู้รักษาศาสนา ศาสนาก็จมไปที่เรา ถูกเผาก็คือเรานั้นแหละ เอาละวันนี้เทศน์เพียงเท่านั้น
พอ ต่อไปนี้จะให้พร

เมื่อวานนี้ทองคำได้ ๑๙ บาท ๗๖ สตางค์ ดอลลาร์ได้ ๑,๓๒๒ ดอลลาร์ ทองคำได้
เพิ่ม ๗๔๓ กิโล ๕๒ บาท ๕๒ สตางค์ ยังขาดอยู่อีก ๒๘๖ กิโล จะครบจำนวน ๑,๐๓๐
กิโล ดอลลาร์ได้แล้ว ๒๔๔,๗๘๖ ดอลลาร์ รวมทองคำที่ได้แล้วทั้งหมด ๘,๔๖๘ กิโลครึ่ง ยัง
ขาดอยู่อีก ๑,๕๓๑ กิโลครึ่งจะครบจำนวน ๑๐ ตัน ดอลลาร์ที่ได้แล้วทั้งหมด ๘,๕๔๔,
๗๘๖ ดอลลาร์ ยังขาดอยู่อีก ๑,๔๕๕,๒๑๔ ดอลลาร์ จะครบจำนวน ๑๐ ล้าน จำเอาตามนี้นะ
จะขยับใส่สินีละ พอเสร็จจากนี้แล้วเราก็จะลงไปกรุงเทพ ลงไปกรุงเทพก็หมุนใหญ่เลยนะ
ไปคราวนี้ไปกรุงเทพจะไม่มีเวลาว่างเลย เราไปคราวนี้เหนื่อยมากที่สุด ไม่มีเวลาว่าง นับ
แต่วันก้าวไปไม่ว่าง เดินทางไปก็มีสองแห่ง ไปสระบุรีนี้สองแห่ง จากนั้นก็ผ่านเข้าวัดคำ
หลังจากนั้นมาแล้วก็ต่อเรื่อยๆ ไม่หยุด รวบรวมทองคำด้วย

ก็ได้ทราบทางโรงหลอมทองคำไว้แล้ว อย่างไรก็ตามให้เตรียมหลอมทองคำไว้ให้ได้
ตามจำนวนที่เราบอกนั่น ตามจำนวนที่เราได้ประกาศออกแล้วว่า ๑,๐๓๐ กิโล ขาดเท่าไร
ให้หลอมเอาไว้ให้พอ เราสั่งไปเรียบร้อยแล้ว นี่เห็นไหมถ้าออกสนามแล้วจะไม่มีอะไรอ
เลย หมุนตัวเลยจะให้ได้อย่างนี้ ไม่อย่างนั้นเมืองไทยเราไม่มีความหมาย พุดอะไรไม่มีเด็ด
มีขาด ไม่มีเนื้อ มีหนัง ไม่มีรส มีชาติ อย่างนั้นไม่เอา

เราไปภาคเหนือคราวนี้เป็นประโยชน์มากมาย มันออกถึงเมืองนอก เทศน์นี้เขา
ถ่ายทอดสดทางทีวีช่อง ๑๑ ออกทั่วประเทศ นอกจากนั้นทางจังหวัดๆ ก็ออกทั่วจังหวัด

ทางวิทยุ เราเทศน์ที่ไหนอย่างน้อยออกทั่วจังหวัดๆ จากนั้นก็ออกอินเทอร์เน็ต เป็นประโยชน์มากมาย ก็ฟังกลับมาเมื่อวานขึ้นนี้ เราไม่มีเวลาว่างนะ นักเราก็ออมรับ ขอให้พี่น้องทั้งหลายเห็นใจนะ เราบอกตรงๆ แล้วว่าเราไม่เอาอะไรจากพี่น้องทั้งหลายแม้เท่าเม็ดหินเม็ดทราย เราไม่เอา แต่เราตะเกียกตะกายเพื่อชาติเพื่อศาสนา ก็เพื่อพี่น้องทั้งหลายนั้นแหละโดยส่วนรวมโดยถ่ายเดียวเท่านั้น สำหรับเราๆ ไม่เอาอะไร แต่เราพยายามด้วยความเมตตาสงสารจึงตะเกียกตะกาย ลำบากลำบากมากน้อยเราก็อทนเอาๆ

จึงได้บอกไปถึงปี ๒๕๔๖ สิ้นปีนี้เราก็จะหยุด โครงการไปเทศน์ในที่ต่างๆ งดหมดเลย หากจะมีเทศน์บ้างก็ให้เป็นตามอรรถาธิบายที่เราพิจารณาเรียบร้อยแล้วสมควรจะเทศน์ไม่ว่าโครงการ ไม่ว่าส่วนบุคคลหรือชุมนุมใด เราต้องพิจารณาในเหตุการณ์นั้นตามอรรถาธิบายของเราที่จะรับได้มากน้อยเพียงไรเท่านั้นแหละ ที่จะให้ไปตามโครงการเรียกว่าเราไม่ไป มันหมดกำลังแล้ว ทองคำได้จุดนี้แล้วก็ค่อยได้เข้าไปๆ จนถึงจุด ต้องให้ได้ถึงจุด ๑๐ ต้น แล้วดอลลาร์ก็ ๑๐ ล้าน ไม่สงสัยแหละดอลลาร์

โยม ตามที่หลวงตาได้ชี้แนะไว้ ว่าให้ทำจิตให้สงบโดยภาวนาพุทโธ แต่คราวนี้พยายามมาตลอดก็แทบจะทำจิตไม่สงบเลย ยิ่งภาวนาพุทโธก็ยิ่งเกิดอาการแน่นอยู่กลางอกแทบจะกดลงไม่ได้ แล้วก็ไม่สงบ ล่าสุดตามที่เคยมีนิมิตตสุภาะโครงการกระดูกอยู่เสมอ

หลวงตา ท่านก็บอกไว้ในธรรมว่า อารมณ์ของธรรมแล้วแต่อารมณ์ใด เช่น พุทโธ หรืออัมโม หรือสังโฆ หรืออารมณ์อื่นใดก็ตาม ถ้าถูกจริตนิสัยของเจ้าของชอบในอารมณ์บทรธรรมนั้น ก็นำบทรธรรมนั้นมาภาวนา มันลงเนื้อชอบกลางยา ถ้าหากว่าพุทโธยังขัดอยู่ เราจะหมุนลงอะไรลองดู แต่ต้องมีสตินะ ถ้าไม่มีสติอะไรไม่เกิดประโยชน์ทั้งนั้น เอาไปทดลองดูในธรรมข้อนี้ละ พระพุทธเจ้าให้เลือกเอา สมมุติว่ามันเป็นอย่างนี้ เลือกธรรมอะไรที่โล่ง เราชอบธรรมบทใดเอาบทนั้นมาเจริญด้วยความมีสติด้วยกัน คำว่าสติต้องเป็นพื้นฐาน ลบไม่ได้เลย เข้าใจแล้วนะ เอาอย่างนั้นเสียก่อน

โยม แล้วเมื่อเช้านี้ภาวนาพุทโธอยู่ก็ยังมีแน่นกลางอกอยู่ ตามปรกติมักจะมีนิมิตตสุภาะโครงการกระดูกอยู่แล้ว ก็เลยนึกว่าตัวเองเป็นโครงการกระดูก แล้วจะภาวนาแบบสึมตาเจ้าคะ สึมตาแล้วก็เห็นโครงการกระดูก แล้วภาวนาพุทโธไปด้วย พอใช้แบบนี้แล้วเดินสงบดีเจ้าคะ อาการแน่นกลางอกก็หายไป

หลวงตา ไม่เป็นไรแหละ ก็เลสไม่หลับตาหรือสึมตา มันเป็นกิเลสวันยังคำถ้าก้าวไปตามมันนะ คนตาบอดเดินไปก็ไปเรื่อย ชนไปเรื่อย คนตาดีไปเรื่อย หลีกไปเรื่อย ต่างกันเท่านั้นเอง

โยม แต่คราวนี้ตามที่หลวงตาเคยบอกไว้ ถ้าเกิดจิตยังไม่สงบห้ามก้าวเดินทางด้าน ปัญญา แต่การที่มองโครงกระดูกนี้เป็นการก้าวเดินทางด้านปัญญา แต่นี่เป็นวิธีเดียวที่ทำให้ จิตหนูให้สงบได้ค่ะ จะทำต่อไปได้ไหมคะ

หลวงตา นั่นเรียกว่าปัญญาอบรมสมาธิ อันนี้เราก็ดูมาแล้วใช้ไหมละ ก็เราทำ มาแล้ว เนอะ ยืนยันมาแล้วๆ จากผู้ทำ การสอนนี้เราสอนด้วยการดำเนินของเรา ผิดถูกชั่ว ดีเป็นครูอาจารย์สอนเรา แล้วคัดมาสอนผู้อื่นตามที่เห็นว่าอันนี้ถูกต้องแล้วๆ เข้าใจหรือ ทำต่อไปได้จะเป็นอะไร จะใช้ปัญญาก็เอา พิจารณาปัญญา ถ้าหากว่าใช้ปัญญาจนเหนื่อย มันอยากจะเข้าสู่ความสงบ อย่ากีดขวางนะ ปลอ่ยให้สงบ นี่เรียกว่าสงบด้วยปัญญา พิจารณาอารมณ์ทั้งหลายแล้วจิตสงบเข้ามาได้ เข้าใจ เอาละถูกต้อง นี่เราได้พิจารณาแล้ว พิจารณาหมดแล้วที่มาสอนนี่นะ คำว่าปัญญาอบรมสมาธิ

พอพูดอย่างนี้ก็ยังมีระลึกถึงมหาพุทธา อยู่ที่วัดเหล่าंगा วัดท่านเพ็งนั่นแหละ ตอนนั้น มหาพุทธาอยู่ที่นั่น แล้วเขาเอาหนังสือปัญญาอบรมสมาธิมาในเวลานั้น หนังสืออะไร ท่านถาม หนังสือปัญญาอบรมสมาธิ แล้วใครแต่ง ท่านมหาบัวแต่ง เหนอ มหาบัวมันจะเก่งกว่า ครูมาแต่ไหน ว่างั้นนะ มหาบัวนะ มันจะเก่งกว่าศาสดามาจากไหน ศาสดาสอนว่าสมาธิ อบรมปัญญา นี่ทำไม่ว่าปัญญาอบรมสมาธิ ไหนเอามาดูซิ พอมาอ่าน เอ๊ะ ชอบกลๆ เลย อ่านตลอด โอ๊ย ชอบกลๆ ยอมรับเลย พอเห็นหน้าเรา ชอบกลนะ ยอมรับเลย ยังไม่ได้ เรื่องได้ราวอะไรว่ามาซินะ ท่านเลยเล่าเรื่องนี้มา ได้ชักชวนด้วยนะ ท่านว่างั้น ที่นี้ยอมแล้ว มหาพุทธา นี่ละปัญญาอบรมสมาธิ

เวลาจิตมันคึกมันคะนองมากนี้ เอาสติปัญญาจับให้ดีๆ แล้วพิจารณามัน ฟาดจน มันขาดสะบั้นลงไป ผางลงไป มันก็เห็นคุณค่า อ้อ อย่างนี้เอง เมื่อประจักษ์แล้วพูดสะทก สะท้านไปไหน เป็นความจริงแล้ว นั่นละเรื่องราว เพราะฉะนั้นมหาพุทธาจึงว่า มหาบัวมัน เก่งกว่าครูมาจากไหน พระพุทธเจ้าสอนสมาธิอบรมปัญญา นี่ว่าปัญญาอบรมสมาธิมันเป็น ยังไง มันเก่งกว่าครูหรือ ไหนเอามาอ่านดูนะ พอมาอ่าน เอ๊ะ ชอบกลๆ ฟาดจนอ่านจบ เล่มในเวลานั้นเลย จบเลย พอเห็นหน้า ชอบกล ยอมรับแล้ว เรายังไม่ได้พูดว่าอะไร ชอบ กล ยอมรับแล้ว ยอมรับอะไร ท่านก็เลยเล่าเรื่องปัญญาอบรมสมาธิให้ฟัง นี่ละเรื่องราวมัน

ลงเรามากนะละ มหาพุทธานี้ลงจริงๆ ลงเต็มขีดเลยนะ เพื่อนเดียวกัน เกิดปี เดียวกัน พรรษาเท่ากัน ส่วนมหาท่านก็ได้ ๓ ประโยคเท่ากันหรือ ๔ เราก็ดูไม่ได้ถามแหละ มันชื่อเฉยๆ อันนี้ลงจริงๆ สำหรับกับเราท่านลงมากจริงๆ ท่านก็ยอมรับท่าน เอ้ ทำไมก็ เรียนมาด้วยกัน ผู้หนึ่งไปปฏิบัติ ผู้หนึ่งไม่ปฏิบัติ ต่างกันอย่างนี้น่า ท่านว่าอย่างนั้นนะ

คำพูดแปลกๆ ต่างๆ ที่ไม่มีในปริยัติ เอามาพูดอวดหน้าได้สบาย ว่าให้เรา ว่าเรานี้มาพูดอวดหน้าท่านได้สบาย ทั้งๆ ที่เรียนมาด้วยกัน นั้นละเรื่องปัญญา

เราเคยพูดแล้วเรื่องปริยัติ คือปริยัติมันเรียนได้ไปตามทางของที่เราเรียนไปตรงไหน เช่นเล่มนี้นะ เราอ่านเรื่องใดๆ เรารู้เฉพาะเรื่องนั้น เรื่องอื่นในเล่มนี้แต่เรายังไม่ได้อ่านมันก็ไม่เข้าใจ เพราะเรายังไม่ได้อ่านผ่านไป มันไม่เข้าใจ มันจะได้ตั้งแต่ที่เราเรียนไป อ่านไปๆ เข้าใจเป็นแฉะไป ที่ไหนยังไม่อ่านมันก็ไม่เข้าใจ ภาคปริยัติเป็นอย่างนั้นมีมากมีน้อยจะเข้าใจตามที่เรียนมา แต่ภาคปฏิบัติไม่เป็นอย่างนั้น ภาคปฏิบัติเหมือนไฟได้เชื้อ เชื้อคืออะไร สภาธรรมคือความจริงทั้งหลายทั่วแดนโลกธาตุนี้เท่ากับเชื้อไฟ ไฟได้แก่ธรรม ได้แก่ใจที่จะตามรู้ตามเห็น ตามรู้ตามเห็นอันใด เหมือนกับไฟเผาไปเรื่อยๆ รู้ไปเรื่อยๆ เห็นไปเรื่อยๆ แดกแขนงออกไปเรื่อยๆ ภาคปฏิบัติเป็นอย่างนั้น

เหมือนว่าเชื้อไฟมีอยู่ที่ไหน หยาบละเอียด ไฟจะลุกลามตามไปได้หมด คือความรู้จะลุกลามไปตามสิ่งหยาบละเอียดเหล่านั้น เข้าใจไหมละ มันต่างกันอย่างนี้นะ เราก็เรียนมาเหมือนกัน เวลามาศภาปฏิบัติมันไม่ได้เหมือนกัน เราก็ไม่สงสัย อ้อ เรียนมาเป็นอย่างนั้นๆ ภาคปฏิบัติเป็นอย่างนี้ๆ มันชัดเจน แล้วที่แม่นยำก็คือภาปฏิบัติ ถ้าลงได้รู้ได้เห็นเข้าไปแล้วมันไม่หาพยานที่ไหน จับติดๆ เลย ส่วนภาคปริยัติเรียนมาแล้วยังสงสัย เอ้ จริงหรือไม่จริง มันสงสัยไปเรื่อย เรียนไปด้วย จำไปด้วย สงสัยไปด้วย แต่ทางภาคปฏิบัติปฏิบัติไปด้วย รู้ไปด้วย เห็นไปด้วย แน่ใจไปด้วย เรื่อยๆ แม่นยำๆ มันต่างกันอย่างนี้

ยิ่งธรรมะชั้นสูง มันเป็นชั้นๆ ณะธรรม ยิ่งเป็นธรรมะชั้นสูงเท่าไร ยิ่งแม่นยำมากทีเดียว เบื้องต้นมีผิดๆ พลาดๆ ไม่ค่อยแน่นอนนักเพราะเพิ่งฝึก พอเริ่มได้หลักได้เกณฑ์แล้วที่นี้ค่อยแจ่มแจ้งขึ้นๆ ถึงธรรมะชั้นสูงขึ้นไปเท่าไร ยิ่งแน่นอน ยิ่งละเอียดลออ ยิ่งแม่นยำเข้าไปเรื่อยๆ นี่ละการพูดจากความรู้ความเห็นจากภาปฏิบัติ กับทางปริยัตินี้ โอ้ย ผิดกันมาก อย่างเราพูดนี้ถ้าเราไม่ได้เป็นมหานี้ เราจะถูกตำหนิโคตรเรานะ อิตาบัว โคตรแหม่นก็ไม่เคยเรียนหนังสือ มันก็ว่าป่าๆ ไป เขาก็จะว่าได้ แต่นี้กำแพงเราก็คือมหากันไว้เสีย พอไปถึงมหาแล้ว เราจะพูดไปยังไงมหากันไว้หมด เราก็พูดไปสบาย ความหมายว่างาน

ภาคปฏิบัติไม่ได้เอาปริยัติมานะ ภาคปฏิบัติอยู่ในวงกำแพงนี้ ติเรื่อยเลย ทางนั้นที่เขาเข้ามาก็มาติดกำแพงมหาเสีย เขาก็ไม่กล้าว่า เราจึงได้รอดตัวมา เข้าใจไหม เอาละพอจะให้พร จำเอานะ มีครูมีอาจารย์แนะนำละดี

ชมการถ่ายทอดสดพระธรรมเทศนาของหลวงตามกำหนดการ ได้ที่

www.Luangta.com หรือ www.Luangta.or.th